

Beleid veilige kerk

Vastgesteld in de kerkenraad van 25 augustus 2025

Inleiding

De Protestantse Gemeente Warnsveld/Leesten wil een kerk zijn waar iedereen zich veilig voelt. Een plek waar mensen in vrijheid en vertrouwen samenkomen. Dat is, ook in de kerk, niet vanzelfsprekend en daarom wil de kerkenraad het bewustzijn in de gemeente hierover vergroten. Ook onder gemeenteleden zijn machtsverschillen en machtsverschillen kunnen leiden tot grensoverschrijdend gedrag, in het klein en in het groot. Misschien ervaart iemand dat eerst niet als storend maar merkt die persoon pas later dat het gevoel van veiligheid is aangetast. De fysieke veiligheid van de kerk ligt bij het college van kerkrentmeesters. Het gaat hier om sociale veiligheid: gepaste afstand in woorden en gedrag.

Uitgangspunten

- We erkennen dat grensoverschrijdend gedrag de kerkdeuren niet voorbij gaat en ook in kerken voor kan komen, ook in onze kerk.
- We willen een veilige omgeving bieden aan de gemeenteleden.
- We hanteren een gedragscode met de volgende onderdelen: veilige omgeving, respect, privacy, geheimhouding, lichamelijke integriteit, persoonlijke integriteit, financiële belangen, onderlinge zorg.
- Grensoverschrijdend gedrag is niet altijd een bewuste actie. We kunnen zelf slachtoffer en dader zijn.
- De werkgroep veilige kerk gaat aan de slag met het beleid veilige kerk, ondersteund vanuit de kerkenraad en zo veel mogelijk in samenwerking met de Protestantse Gemeente Zutphen.
- Veilige kerk is een verantwoordelijkheid van ons allen. Bewustwording onder alle gemeenteleden is daarom essentieel.

Documenten

Onderstaande documenten helpen ons om veilige kerk te zijn.

- Gedragscode
- Privacyregeling
- Klachtenregeling
- Samenwerkingsovereenkomst team vertrouwenspersonen
- Aanstelling en opdracht vertrouwenspersoon

Preventie | bewustwording

Bewustwording is essentieel om ongewenst of grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Bewustwording van ongelijke machtsverhoudingen in de kerk en van mogelijke effecten daarvan. Bijvoorbeeld dat iemand geen 'nee' durft te zeggen. Bewustwording van de eigen positie en hoe we daarmee omgaan. Bewustwording van omgangsregels die zorgen voor veiligheid.

De kerkenraad gaat in de eigen vergadering in gesprek over veilige kerk waarna het gesprek zich voortzet in de andere geledingen in de gemeente: werkgroepen, colleges, commissies en in een gemeentegesprek voor alle gemeenteleden. De kerkenraad stimuleert dat het thema veilige kerk onder de aandacht blijft.

We schenken aandacht aan veilige kerk in kerkdiensten en in onze communicatiemiddelen.

VOG

Voor gemeenteleden die met kwetsbare personen werken, een-op-een-contacten hebben of bestuurlijke taken hebben en met vertrouwelijke gegevens of financiën werken, vragen we een Verklaring omtrent gedrag aan. Het gaat daarbij om gemeenteleden die met kinderen en jongeren werken, bezoekmedewerkers, predikanten, ambtsdragers en de vertrouwenspersoon.

Een taakdrager-kerkrentmeester coördineert heet aanvragen van de VOG en zorgt dat de VOG bewaard blijft. De geldigheidstermijn van de gratis VOG's staat momenteel op 5 jaar.

Gedragscodes en omgangsregels

We hebben een gedragscode en maken die actief bekend bij de gemeente en de gemeenteleden die een taak op zich nemen.

Omgangsregels spreek je als groep met elkaar af. Dat zou een uitkomst kunnen zijn van een gemeentegesprek. De gedragscode is wat de kerkenraad verwacht. Omgangsregels kunnen veel korter en simpeler zijn. Omgangsregels kunnen ons visitekaartje zijn en positief uitstralen 'wat fijn om zo met elkaar om te kunnen gaan'.

Wat is veilige kerk?

Met elkaar willen we in gesprek gaan over wat veilige kerk is en wat we nodig hebben om ons veilig te voelen.

Interventie | als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag: vertrouwenspersonen

Samenwerken in team vertrouwenspersonen

De Protestantse Gemeente Warnsveld/Leesten is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met andere gemeenten in de werkgemeenschap Lochem, ring Achterhoek-West. De gemeenten vormen samen een team vertrouwenspersonen. Dit team stelt zelf de werkwijze vast. De kerkenraad is verantwoordelijk voor de communicatie over het team vertrouwenspersonen binnen de eigen gemeente. De scribe is contactpersoon voor het team vertrouwenspersonen.

Mogelijkheden voor gemeenteleden bij (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag

- Indien veilig en mogelijk, in gesprek gaan met de persoon die het grensoverschrijdend gedrag vertoont.
- In gesprek gaan met een van de vertrouwenspersonen.
De vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor en kan de melder verder verwijzen of bijstaan bij aangifte of klachtenprocedures. De vertrouwenspersoon lost niet op en is geen mediator.
- In gesprek gaan met de predikant.
Predikanten hebben ambtsgeheim. Zij kunnen pastorale zorg bieden of doorverwijzen.

- In gesprek gaan met de kerkenraad.
Gemeenteleden kunnen een melding doen of in gesprek gaan met de voorzitter of scribe van de kerkenraad.
- Melding doen bij het landelijke SMPR, bij seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- Gemeenteleden kunnen altijd zelf de politie en/of andere hulpverleners raadplegen of inschakelen. Vanuit onze gemeente bieden wij de mogelijkheid om een vertrouwenspersoon te raadplegen.

Communicatie en continuïteit

De kerkenraad publiceert het beleid veilige kerk, de gedragscode en privacyregeling op de website en brengt deze documenten onder de aandacht via de gebruikelijke kanalen. De werkgroep veilige kerk stelt een plan van aanpak op om het gesprek in de gemeente over veilige kerk op gang te brengen, te stimuleren en te continueren.

Evaluatie

De kerkenraad evalueert het beleid veilige kerk een na vaststelling.